



## ใบงานที่ 4

### เรื่อง Semaphores

เสนอ

อาจารย์ปิยพล ยืนยงสถาวร

จัดทำโดย

นางสาวรัชนิกร เชื้อดี 65543206077-1

ใบงานนี้เป็นส่วนหนึ่งของรายวิชา ระบบปฏิบัติการ  
หลักสูตรวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ คณะวิศวกรรมศาสตร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ประจำภาคที่ 2 ปีการศึกษา 2566

## ใบงานที่ 4

### Semephores

#### ลำดับขั้นตอนการทดลอง

1. ให้เขียนโปรแกรมที่กำหนดให้พร้อมอธิบายคำสั่งของโปรแกรมและอธิบายหลักการทำงาน
2. บันทึก และ สรุปผลการทดลอง

#### บันทึกผลการทดลอง

##### 1. Example (Signaling)

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <pthread.h>
#include <semaphore.h>

int x = 0;
sem_t sync;

void *my_func(void *arg)
{
    sem_wait(&sync);
    printf("X = %d\n", x);
}

void main()
{
    pthread_t thread;

    if (sem_init(&sync, 0, 0) == -1) {
        perror("Could not initialize mylock semaphore");
        exit(2);
    }
    if (pthread_create(&thread, NULL, my_func, NULL) < 0) {
        perror("Error: thread cannot be created");
    }
    x = 55;
    sem_post(&sync);
    pthread_join(thread, NULL);
    sem_destroy(&sync);
}
```

**บรรทัดที่ 1-4:** เป็นการประกาศไลบรารีที่จำเป็นสำหรับโค้ดนี้ ไลบรารี `stdio.h` ให้การเข้าถึงฟังก์ชันอินพุต/เอาต์พุต เช่น `printf` ไลบรารี `stdlib.h` ให้การเข้าถึงฟังก์ชันทั่วไป เช่น `exit` ไลบรารี `pthread.h` ให้การเข้าถึงฟังก์ชันสำหรับสร้างและจัดการเธรด และไลบรารี `semaphore.h` ให้การเข้าถึงฟังก์ชันสำหรับใช้สัญญาณเพื่อประสานงานกัน

**บรรทัดที่ 5:** บรรทัดนี้ประกาศตัวแปรแบบจำนวนเต็มแบบ Global `x` ด้วยค่าเริ่มต้นเป็น 0

**บรรทัดที่ 6:** บรรทัดนี้ประกาศตัวแปรแบบสัญญาณ `sync` แต่ยังไม่กำหนดค่า

**บรรทัดที่ 7:** ประกาศฟังก์ชันชื่อ `my_func` ที่รับอาร์กิวเมนต์แบบ void pointer (`arg`) และส่งคืนแบบ void pointer

**บรรทัดที่ 8:** รอสัญญาณ `sync` เธรดจะถูกบล็อกจนกว่าค่าของสัญญาณจะมากกว่า 0

**บรรทัดที่ 9:** พิมพ์ค่าของตัวแปร `x` ไปยังคอนโซล

**บรรทัดที่ 10:** เพิ่มค่าของสัญญาณ `sync` ขึ้น 1

**บรรทัดที่ 11:** ประกาศตัวแปรชื่อ `thread` เพื่อเก็บ ID ของเธรดที่สร้างขึ้น

**บรรทัดที่ 12:** กำหนดค่าสัญญาณ sync ด้วยค่าเริ่มต้นเป็น 0 และตรวจสอบข้อผิดพลาด หากการกำหนดค่าล้มเหลว ฟังก์ชัน perror() จะพิมพ์ข้อความข้อผิดพลาดไปยังคอนโซล จากนั้นฟังก์ชัน exit() จะสิ้นสุดโปรแกรมด้วยรหัสข้อผิดพลาด 2

**บรรทัดที่ 13:** สร้างเธรดใหม่ที่จะเรียกใช้ฟังก์ชัน my\_func หากการสร้างเธรดล้มเหลว ฟังก์ชัน perror() จะพิมพ์ข้อความข้อผิดพลาดไปยังคอนโซล

**บรรทัดที่ 15:** กำหนดค่า 55 ให้กับตัวแปร x

**บรรทัดที่ 16:** เพิ่มค่าของสัญญาณ sync ขึ้น 1 ซึ่งอนุญาตให้เธรดที่รอ sem\_wait ดำเนินการต่อได้

**บรรทัดที่ 18:** รอให้เธรดที่ระบุด้วย thread สิ้นสุดการทำงาน

**บรรทัดที่ 19:** ทำลายสัญญาณ sync เพื่อปลดปล่อยทรัพยากรที่ใช้

**ผลลัพธ์**

X = 55

ผลลัพธ์นี้เกิดขึ้นเนื่องจากเธรดหลักกำหนดค่าตัวแปร x เป็น 55 จากนั้นส่งสัญญาณ sync ให้กับเธรดที่สร้างขึ้นใหม่ เธรดที่สร้างขึ้นใหม่จะรอสัญญาณ sync ก่อนที่จะเข้าถึงตัวแปร x เมื่อเธรดหลักส่งสัญญาณ sync ให้กับเธรดที่สร้างขึ้นใหม่ เธรดที่สร้างขึ้นใหม่จึงสามารถเข้าถึงตัวแปร x และพิมพ์ค่าของตัวแปร x ไปยังคอนโซล

## 2. Example (Critical Section)

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <pthread.h>
#include <semaphore.h>

int x = 0;
sem_t m;

void *thread(void *arg)
{
    sem_wait(&m);
    x = x + 1;
    sem_post(&m);
}

void main()
{
    pthread_t tid[10];
    int i;

    if (sem_init(&m, 0, 1) == -1) {
        perror("Could not initialize mylock semaphore");
        exit(2);
    }
    for (i=0; i<10; i++)
    {
        if (pthread_create(&tid[i], NULL, thread, NULL) < 0) {
            perror("Error: thread cannot be created");
            exit(1);
        }
    }

    for (i=0; i<10; i++) pthread_join(tid[i], NULL);
    printf("Final value of x is %d\n", x);
    exit(0);
}
```

#### บรรทัดที่ 1-4:

- `#include <stdio.h>`: ประกาศการใช้งานไลบรารี `stdio.h` ซึ่งมีฟังก์ชันสำหรับการพิมพ์ข้อมูล
- `#include <stdlib.h>`: ประกาศการใช้งานไลบรารี `stdlib.h` ซึ่งมีฟังก์ชันสำหรับการจัดการหน่วยความจำ
- `#include <pthread.h>`: ประกาศการใช้งานไลบรารี `pthread.h` ซึ่งมีฟังก์ชันสำหรับการสร้างและจัดการเธรด
- `#include <semaphore.h>`: ประกาศการใช้งานไลบรารี `semaphore.h` ซึ่งมีฟังก์ชันสำหรับการใช้สัญญาณเพื่อประสานงานกัน

#### บรรทัดที่ 5:

- `int x = 0;`: ประกาศตัวแปรแบบ `integer` ชื่อ `x` และกำหนดค่าเริ่มต้นเป็น 0

#### บรรทัดที่ 6:

- `sem_t m;`: ประกาศตัวแปรแบบ `semaphore` ชื่อ `m`

#### บรรทัดที่ 7-13:

- `void *thread(void *arg)`: นิยามฟังก์ชันชื่อ `thread` ที่รับอาร์กิวเมนต์เป็น `void pointer (arg)` และส่งคืนค่าแบบ `void pointer`
- `sem_wait(&m);`: รอสัญญาณ `semaphore m` เธรดจะถูกบล็อกจนกว่าค่าของ `semaphore` มากกว่า 0
- `x = x + 1;`: เพิ่มค่าของตัวแปร `x` ทีละ 1
- `sem_post(&m);`: ส่งสัญญาณ `semaphore m` แจ้งให้เธรดอื่นทราบว่าสามารถเข้าถึงตัวแปร `x` ได้แล้ว

#### บรรทัดที่ 14-20:

- `pthread_t tid[10];`: ประกาศตัวแปรแบบ `array` ชื่อ `tid` ประกอบด้วย 10 `thread ID`
- `int i;`: ประกาศตัวแปร `integer` ชื่อ `i`
- `if (sem_init(&m, 0, 1) == -1) { ... }`: กำหนดค่า `semaphore m` ด้วยค่าเริ่มต้นเป็น 1 และตรวจสอบข้อผิดพลาด
- `for (i=0; i<10; i++)`: ทำ `loop` 10 รอบ
  - `if (pthread_create(&tid[i], NULL, thread, NULL) < 0) { ... }`: สร้างเธรดใหม่ 10 เธรด เรียกใช้ฟังก์ชัน `thread` และบันทึก `thread ID` ไว้ใน `array tid`
- `for (i=0; i<10; i++) pthread_join(tid[i], NULL);`: รอให้เธรดทั้งหมดทำงานเสร็จสิ้น

- `printf("Final value of x is %d\n", x);`: พิมพ์ค่าสุดท้ายของ x

บรรทัดที่ 21-22:

- `exit(0);`: สิ้นสุดการทำงานของโปรแกรม

ผลลัพธ์

`Final value of x is 10`

ผลลัพธ์ของโค้ดนี้จะขึ้นอยู่กับระบบที่รัน ซึ่งขึ้นอยู่กับการทำงานของ scheduler และความเร็วของ CPU แต่โดยทั่วไป ค่าสุดท้ายของ x ควรจะอยู่ใกล้เคียงกับ 10

### 3. เพิ่มเติมจากจากโปรแกรมที่ 2

```
#include <stdio.h>
#include <stdlib.h>
#include <pthread.h>
#include <semaphore.h>

int x = 0;
sem_t m;

void *thread(void *arg) {
    sem_wait(&m);
    x++;
    printf("Thread ID: %lu, x = %d\n", pthread_self(), x);
    sem_post(&m);
    return NULL;
}

int main() {
    pthread_t tid[10];
    int i;

    if (sem_init(&m, 0, 1) == -1) {
        perror("Could not initialize semaphore");
        exit(2);
    }

    for (i = 0; i < 10; i++) {
        if (pthread_create(&tid[i], NULL, thread, NULL) < 0) {
            perror("Error creating thread");
            exit(1);
        }
    }

    for (i = 0; i < 10; i++) {
        pthread_join(tid[i], NULL);
    }

    printf("Final value of x is %d\n", x);
    sem_destroy(&m);
    exit(0);
}
```

}

บรรทัดที่ 1-4:

- #include <stdio.h>: ประกาศการใช้งานไลบรารี stdio.h ซึ่งมีฟังก์ชันสำหรับการพิมพ์ข้อมูล
- #include <stdlib.h>: ประกาศการใช้งานไลบรารี stdlib.h ซึ่งมีฟังก์ชันสำหรับการจัดการหน่วยความจำ
- #include <pthread.h>: ประกาศการใช้งานไลบรารี pthread.h ซึ่งมีฟังก์ชันสำหรับการสร้างและจัดการเธรด

- `#include <semaphore.h>`: ประกาศการใช้งานไลบรารี `semaphore.h` ซึ่งมีฟังก์ชันสำหรับใช้สัญญาณในการประสานงาน

#### บรรทัดที่ 5:

- `int x = 0;`: ประกาศตัวแปรแบบ `integer` ชื่อ `x` และกำหนดค่าเริ่มต้นเป็น 0

#### บรรทัดที่ 6:

- `sem_t m;`: ประกาศตัวแปรแบบ `semaphore` ชื่อ `m`

#### บรรทัดที่ 7-13:

- `void *thread(void *arg)`: นิยามฟังก์ชันชื่อ `thread` ที่รับอาร์กิวเมนต์เป็น `void pointer (arg)` และส่งคืนค่าแบบ `void pointer`
- `sem_wait(&m);`: รอสัญญาณ `semaphore m` เธรดจะถูกบล็อกจนกว่าค่าของ `semaphore` มากกว่า 0
- `x++;`: เพิ่มค่าของตัวแปร `x` ทีละ 1
- `printf("Thread ID: %1u, x = %d\n", pthread_self(), x);`: พิมพ์ ID thread และค่า `x` ไปยังคอนโซล
- `sem_post(&m);`: ส่งสัญญาณ `semaphore m` แจ้งให้เธรดอื่นทราบว่า thread นี้เสร็จสิ้นการเข้าถึงตัวแปร `x` แล้ว
- `return NULL;`: ส่งคืนค่า `NULL`

#### บรรทัดที่ 14-21:

- `pthread_t tid[10];`: ประกาศตัวแปรแบบ `array` ชื่อ `tid` ประกอบด้วย 10 thread ID
- `int i;`: ประกาศตัวแปร `integer` ชื่อ `i`
- `if (sem_init(&m, 0, 1) == -1) { ... }`: กำหนดค่า `semaphore m` ด้วยค่าเริ่มต้นเป็น 1 และตรวจสอบข้อผิดพลาด
- `for (i = 0; i < 10; i++)`: ทำ loop 10 รอบ
  - `if (pthread_create(&tid[i], NULL, thread, NULL) < 0) { ... }`: สร้างเธรดใหม่ 10 เธรด เรียกใช้ฟังก์ชัน `thread` และบันทึก thread ID ไว้ใน array `tid`
- `for (i = 0; i < 10; i++)`: ทำ loop 10 รอบ
  - `pthread_join(tid[i], NULL);`: รอให้เธรดทั้งหมดทำงานเสร็จสิ้น
- `printf("Final value of x is %d\n", x);`: พิมพ์ค่าสุดท้ายของ `x`

### บรรทัดที่ 22-23:

- `sem_destroy(&m);`: ทำลาย semaphore m
- `exit(0);`: สิ้นสุดการทำงานของโปรแกรม

### ผลลัพธ์

```
Thread ID: 2146596608, x = 1
Thread ID: 2138203904, x = 2
Thread ID: 2129811200, x = 3
Thread ID: 2121418496, x = 4
Thread ID: 2113025792, x = 5
Thread ID: 2104633088, x = 6
Thread ID: 2096240384, x = 7
Thread ID: 2087847680, x = 8
Thread ID: 2079454976, x = 9
Thread ID: 2071062272, x = 10
Final value of x is 10
```

โปรแกรมนี้จะพิมพ์ ID thread และค่า x ในแต่ละเธรด ค่าสุดท้ายของ x ควรเป็น 10 แต่ขึ้นอยู่กับ timing และ scheduling ค่าสุดท้ายอาจแตกต่างกันเล็กน้อย

### สรุปผลการทดลอง

Semaphores เป็นเครื่องมือที่มีประโยชน์ในการประสานงานระหว่างเธรดและสามารถช่วยป้องกันการแข่งขันระหว่างเธรดในการเข้าถึงตัวแปรแบบแชร์ การใช้ semaphores อย่างถูกต้องจะช่วยให้มั่นใจว่าข้อมูลมีความถูกต้อง แต่ก็มีข้อควรระวังคือการใช้ semaphores ที่ไม่ถูกต้องอาจทำให้เกิดปัญหา เช่น ข้อมูลสูญหายหรือเสียหาย

### สื่อ / เอกสารอ้างอิง

อาจารย์ปิยพล ยืนยงสถาวร: เอกสารประกอบการสอน 4 Process Synchronization การประสานเวลาของโปรเซส